

Студијски програм : ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА
Назив предмета: Принципи и етика научноистраживачког рада
Наставник/наставници: Проф. др Јелена Башић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Шифра предмета: С21702
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета Принципи и етика научноистраживачког рада је да студентима ИАС стоматологије омогући:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознавање са основним принципима етике у биомедицинским наукама и процене етичких ставова у односу на специфичне проблеме у стоматологији - упознавање са методологијом научно истраживачког рада - овладавање начелима етике у предклиничким и клиничким истраживањима - усвајање моралних и професионалних стандарда као и принципа етичког и професионалног понашања - стицање искуства у писању оригиналног научног рада и презентацији постигнутих резултата истраживања научној јавности
<p>Исход предмета</p> <p>Стицањем предвиђених знања у области експерименталних и клиничких истраживања студент треба да се припреми за дефинисање актуелних научних проблема, припрему плана научних истраживања и саопштавање и приказивање добијених резултата јавности, као и да прихвати и поштује принципе академског интегритета у свим фазама експерименталног и клиничког истраживања и настајања научног дела.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Увод у методологију НИР-а у биомедицинским наукама. Класификација и подела науке. Планирање научноистраживачког процеса - фазе рада. Коришћење научних информација у планирању и припреми научних истраживања. Информатика као научна дисциплина; значај примарних, секундарних и терцијарних публикација у припреми научних истраживања у стоматологији. Етички принципи коришћења и чувања лабораторијских животиња. Експериментални модели у стоматологији. Технике добијања ткивних хомогената и субцелуларних партикула. Начини чувања и припреме материјала за морфолошка испитивања. Хистохемијске и имунохемијске методе. Коришћење хуманог материјала у реализацији научноистраживачких пројеката. Избор погодног узорка: крв (серум, плазма, еритроцити, леукоцити), пљувачка, урин. Биохемијски биомаркери у стоматологији. Лабораторијске могућности испитивања херeditарних болести у стоматологији. PCR техника и испитивање генских поломорфизама у стоматологији. Контролисана клиничка истраживања. Основни принципи добровољног престанка информисаног пацијента у клиничком истраживању. Приказивање јавности постигнутих резултата. Писање научног дела. Оригинални научни рад и ревијски научни рад. Етичка питања у научноистраживачком раду. Академски интегритет у науци. Грешке у науци, сива зона, подвале (плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање). Улога Етичког комитета. Кодекс професионалне етике. Поступак утврђивања неакадемског понашања и санкције.</p> <p><i>ДОН- Други облици наставе</i></p> <p>Претраживање примарних, секундарних и терцијарних публикација, упознавање са садржајем стручних часописа; Компјутерска-online претраживања литературних података. Упознавање са кључним часописима из области стоматологије-могућности њихових претраживања; Самостално формулисање научног проблема, дефинисање кључних речи, претраживање литературе. Анализа прикупљених података и самосталан избор одговарајуће методологије за потенцијално истраживање. Формулисање наслова потенцијалног научног рада; Упознавање са организацијом виваријума и могућностима експерименталног рада на подесним лабораторијским животињама; Припрема узорака за истраживање. Демонстрација одвајања плазме и серума, испирања еритроцита, хомогенизације ткива, изолације ДНК; Предиспитни тест-провера знања</p>

Литература

1. Савић Ј. Како написати, објавити и вредновати научно дело у биомедицини. Култура, Београд, 2001.
2. Gustavii В. How to write and illustrate a scientific paper. Cambridge University Press, 2003.
3. Gauch Н. Scientific Method in Brief. Waterstone, USA, 2012.
4. Топић Е, Приморац Д, Јанковић С. Медицинско-биохемијска дијагностика у клиничкој пракси, Медицинска наклада –Загреб, 2004.
5. Радачић М, Башић И, Ељуга Д. Покусни модели у биомедицини. Медицинска наклада, Загреб, 2000.
6. Раденковић С: Биоетика и медицина, Академска књига, Нови Сад, 2012.
7. Петрушић Н, Симоновић И. Етичке и правне димензије биомедицинских истраживања. Уредник Душица Павловић. Наис-Пртинг, Ниш, 2014.
8. Петрушић Н, Симоновић И. Водич за чланове истраживачких етичких одбора. Управни одбор за биоетику. Council of Europe. Превод. Стручна рецензија Душица Павловић, Наис-Пртинг, Ниш, 2014.
9. Vaughn L. Bioethics: Principles, Issues, and Cases, 4th Edition, Oxford University Press, 2019.
10. Kluge EHW. The Right to Health Care: Ethical Considerations, Springer Nature, 2022.

Број часова активне наставе 60**Теоријска настава: 30****Практична настава: 30****Методе извођења наставе**

- Теоријска настава
- ДОН (други облици наставе) - рад у малој групи, решавање постављених задатака

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	30 поена	Завршни испит	70 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70 поена
предиспитни тест	20 поена		